

Сарајево, 30.08.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 23.08.2021. - 27.08.2021.**

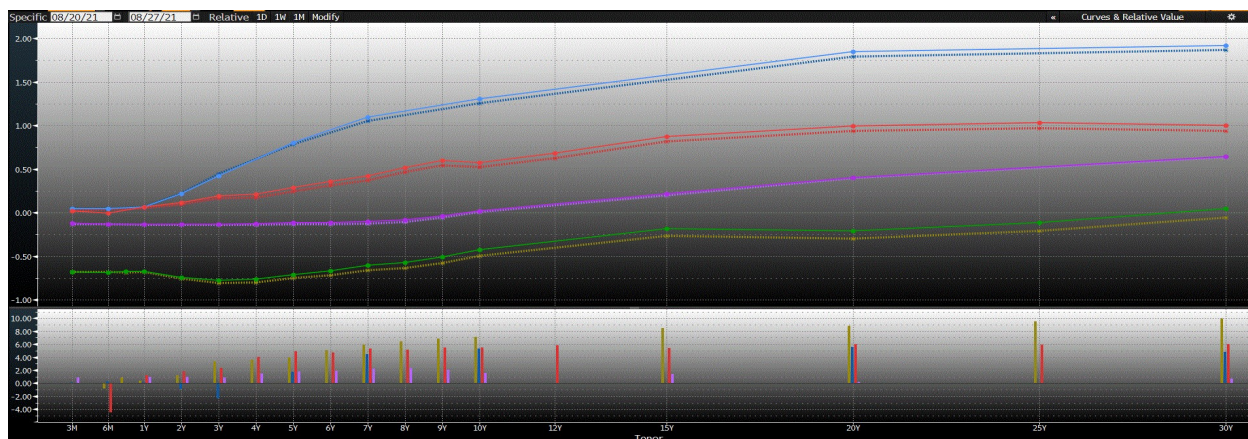
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	20.8.21	-	27.8.21		20.8.21	-	27.8.21		20.8.21	-	27.8.21		20.8.21	-	27.8.21	
2 године	-0,75	-	-0,74	↗	0,22	-	0,22	→	0,10	-	0,12	↗	-0,12	-	-0,11	↗
5 година	-0,75	-	-0,71	↗	0,78	-	0,80	↗	0,24	-	0,29	↗	-0,13	-	-0,11	↗
10 год.	-0,50	-	-0,42	↗	1,26	-	1,31	↗	0,52	-	0,58	↗	0,01	-	0,03	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	20.8.21	-	27.8.21
3 мјесеца	-0,672	-	-0,668
6 мјесеци	-0,682	-	-0,690
1 година	-0,667	-	-0,662

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 27.08.2021. године (пуне линије) и 20.08.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Након дужег периода слабих промјена приноси обвезница еврозоне су половином протекле седмице забиљежили изражен раст. У односу на претходну седмицу приноси њемачких обвезница су повећани између 1 и 7 базних поена, а приноси италијанских обвезница између 1 и 9 базних поена. Највеће промјене забиљежене су код приноса обвезница са дужим роковима доспијећа. До раста приноса је, према мишљењу аналитичара, дошло највише под утицајем позиционирања инвеститора уочи очекиваног већег нивоа емисија обвезница у септембру, као и изјава званичника ЕЦБ о питању макроекономских прогноза и РЕПР програма ове институције. Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да је ЕЦБ спремна да одговори на било коју врсту поремећаја на тржишту, која би могла успиједити након што Фед почне са процесом повлачења монетарних стимуланса, али и сигнализирало да ЕЦБ неће журити са одлуком о начину провођења програма куповина обвезница када у марту наредне године истекне програм хитне помоћи (РЕПР). Потпредсједник ЕЦБ De Guindos је изјавио да ће „за неколико дана“ ЕЦБ поново објавити економске прогнозе, али

да се у прошлости показало да су након ревидираних прогноза подаци били бољи, са становишта економског раста, а исти би случај могао бити у наредним седмицама. Додао је да су сви водећи индикатори за трећи квартал позитивни, да се очекује достизање нивоа БДП-а од прије пандемије до краја ове године, те да би инфлација у Европи у исто вријеме могла расти близу нивоа од 3%, док се значајније смањење инфлације очекује у наредној години. Наредна сједница ЕЦБ је заказана за 9. септембар, када се очекује и саопштење најновијих макроекономских прогноза ове институције. Прошле седмице објављен је записник са посљедње сједнице ЕЦБ из јула, који је показао да нове смјернице о будућности монетарне политике не представљају неопходно значење да ће каматне стопе остати „ниже дужи период“ уколико ЕЦБ успије да одржи инфлаторна очекивања на циљаном нивоу. Такође, овај записник је показао да је постојала општа сагласност да се расправа о будућности АРР (редовни програм куповина обвезница ЕЦБ) одгоди за неку будућу сједницу.

ЕЦБ је објавила податке који су показали да је кредитирање компанија у еврозони наставило да биљежи успорење прошлог мјесеца, те је тиме настављен тренд смањеног кредитирања, што ће вјероватно повећати забринутост међу креаторима монетарне политике везано за одлучност банака да повећају кредитирање.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	АВГ	59,6	59,5	60,2
2.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ЈУЛ	7,6%	7,6%	8,3%
3.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	АВГ	-4,9	-5,3	-4,4
4.	Ifo индекс пословне климе – Њемачка	АВГ	100,4	99,4	100,7
5.	Ifo очек. повј. инвеститора за 6 мјесеци – Њемачка	АВГ	100,0	97,5	101,0
6.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	СЕП	-0,5	-1,2	-0,4
7.	Индекс увозних цијена – Њемачка (Г/Г)	ЈУЛ	13,8%	15,0%	12,9%
8.	Индекс пословног повјерења – Француска	АВГ	112	110	113
9.	Индекс економског повјерења – Италија	АВГ	-	114,2	115,9
10.	БДП – Њемачка (квартално) финал.	II квартал	1,5%	1,6%	-2,0%
11.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	ЈУН	-	28,4%	40,1%
12.	Стопа незапослености – Финска	ЈУЛ	-	7,1%	7,6%
13.	Произвођачке цијене – Шпанија (Г/Г)	ЈУЛ	-	15,3%	15,4%
14.	Обим малопродаје – Ирска (Г/Г)	ЈУЛ	-	5,2%	9,8%

САД

Годишњи симпозијум Феда у Jackson Hole је одржан у петак на тематику “Макроекономска политика у неравномјерној економији”. Тржишни аналитичари су оцијенили да је говор предсједника Феда Powella у вези с економским очекивањима неутралан до благо песимистичан. Powell је подржао идеју да ће сужавање програма куповина обвезница вјероватно бити најављено крајем ове године, али није навео временски оквир за то сужавање. Додао је да је од јулског састанка FOMC-а уочен већи напредак у виду снажног извјештаја о запошљавању за јули, али и јачем ширењу делта соја Ковид19. Такође је изјавио да ће Фед пажљиво анализирати долазеће податке и развој ризика. Предсједник Феда из Атланте Bostic је изјавио да би било разумно да Фед обустави програм куповине обвезница од октобра уколико се настави снажно повећање запослености, додајући да би био задовољан ако се са овим почне у октобру, уколико број радних мјеста у августу достигне ниво од милион радних мјеста која су отворена у претходна два мјесеца. Потпредсједник Феда Clarida је изјавио да се залаже да се почне са смањивањем куповина обвезница Феда крајем ове године, уколико се настави снажно повећање броја радних мјеста.

Представнички дом САД је са 220:212 гласова подржао резолуцију о буџету вриједну 3,5 билиона USD, под утицајем притисака и кампање из Бијеле куће, као и увјеравања предсједавајуће Представничког дома Пелоси која је помогла у уједињењу појединих фракција демократа да се усмјере ка основи економске агенде предсједника Bidena. Предсједник Biden је истакао да Представнички дом чини значајан напредак ка историјским инвестицијама које ће

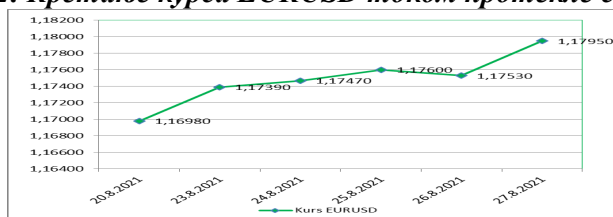
трансформисати Америку – смањење пореза за запослене породице, те позиционирање америчке економије на путу дугорочног економског раста. Везано за питање геополитичких односа, предсједник Biden је одбацио молбу савезника Г7 за продужење повлачења из Афганистана до 31. августа.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	АВГ	62,0	61,2
2.	PMI услужног сектора Р	АВГ	59,2	55,2
3.	Композитни PMI индекс Р	АВГ	-	55,4
4.	Индекс прерађ.сектора Феда из Ричмонда	АВГ	24	9
5.	Продаја нових кућа (М/М)	ЈУЛ	3,1%	1,0%
6.	МВА апликације за хипотекарне кредите	20. август	-	1,6%
7.	Поруцбине трајних добара Р	ЈУЛ	-0,3%	-0,1%
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	21. август	350.000	353.000
9.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	14. август	2.772.000	2.862.000
10.	БДП (Q/Q) S	II квартал	6,7%	6,6%
11.	Индекс расположења потрошача	22. август	-	57,2%
12.	Велепродајне залихе (М/М) Р	ЈУЛ	1,0%	0,6%
13.	Лична примања	ЈУЛ	0,3%	1,1%
14.	Лична потрошња	ЈУЛ	0,4%	0,3%
15.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	ЈУЛ	4,1%	4,2%
16.	Индекс повјерења потрошача Унив из Мич. F	АВГ	70,8	70,3

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1698 на ниво од 1,1795.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економски опоравак Велике Британије је оштро успорен у прошлом мјесецу упркос уклањању преосталих рестрикција уведених због пандемије. Разлог успорења у великој мјери долази као последица тога што су компаније претрпиле највећи недостатак радне снаге и сировина у последњих десет година. Последњи резултати истраживања, које је објавио Markit, показују да је раст у приватном сектору током августа успорен на најнижи ниво у последњих шест мјесеци. Малопродаја у Великој Британији је током августа забиљежила највећи раст у последњих скоро седам година, при чему су поруцбине забиљежиле нови врхунац, док су залихе смањене на рекордно низак ниво, што се одразило на цијене.

Производња аутомобила у Великој Британији је смањена на најнижи јулски ниво од 1956. године под утицајем глобалног недостатка полупроводничких чипова и особља које се морало самоизоловати због вируса Ковид19. Волумен производње је смањен за 37,6% годишње, те је у прошлом мјесецу произведено 53.438 возила. С друге стране, “драматични” опоравак на тржишту рада је довео до раста плата, али и указао на недостатак квалификоване радне снаге у неким индустријама.

Одлука о повлачењу пореске олакшице за куповину некретнина се одразила на ово тржиште. Број продатих кућа у Великој Британији је смањен за више од 50% током прошлог мјесеца, након што је повучена пореска олакшица којом је подстакнута продаја некретнина током пандемије Ковид19. Канцеларија за праћење пореза у Великој Британији је објавила вијест да је током јула продато 73.740 кућа, што је за 63% мање у односу на јуни, када су купци убрзали процесе куповине како би

искористили пореску олакшицу.

Управа за финансијски надзор (Financial Conduct Authority, FCA) је објавила да највећа свјетска берза криптовалута Binance није одговарајућа да би надзор над њеним пословањем био одговарајући, те истиче да постоје значајнији ризици за клијенте који користе њене услуге. Ова берза је била под притисцима бројних регулатора широм свијета током протеклих седмица због забринутости везано за кориштење криптовалута у прању новца и ризика за клијенте. FCA је током јуна берзи Binance забранила обављање активности које су под надзором FCA, те је увела неколико захтјева на овој платформи.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI прерађивачки сектор Р	АВГ	59,5	60,1
2.	PMI услужни сектор Р	АВГ	59,1	55,5
3.	PMI композитни индекс Р	АВГ	58,7	55,3
4.	СБИ поруцбине прерађивачког сектора	АВГ	16	18

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, те је курс EURGBP забиљежио пад са нивоа од 0,85880 на ниво од 0,85692. GBP је апрецирала и у односу на USD, те је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3623 на ниво од 1,3764.

ЈАПАН

Почетком протекле седмице су објављени PMI индекси за август који су наставили да биљеже смањење у августу. Из IHS Markit је саопштено да су фирме биле суочене са озбиљним поремећајима у ланцу понуде услед глобалног мањка полупроводника. Такође, члан MPC ВоЈ Nakamura је упозорио на могућност да би ситуација са мањком чипова за полупроводнике, уколико потраје до остатка ове године, могла утицати на то да фабрике у југоисточној Азији остану затворене, те је тиме нагласио ограничења на страни понуде. С друге стране, министар економије Јапана Nishimura је изјавио да нема промјена у прогнозама да би БДП требало да се до краја ове године опорави на ниво забиљежен прије пандемије, упркос растућој забринутости везано за ширење Ковид19 у овој земљи. У мјесечном извјештају Владе за август се наводи да економија наставља да биљежи раст, али да показује одређене слабости јер су услови и даље озбиљни због пандемије. Министар задужен за контрамјере Ковид19, је изјавио да се у Јапану размишља о томе да се ванредно стање прошири на још 8 региона, на укупно 21, како би се обуздао оштар раст заражених Ковид19. Влада је овакво стање до сада прогласила у 13 од укупно 47 региона, укључујући главни град Токио, те се очекује да рестрикције остану на снази до 12. септембра. Највиши званичници Јапана имају повећана очекивања да би лијечење „коктемом антителија“ могао представљати још један стуб у напорима ове нације да се бори против пандемије, а након што се претходних мјесеци углавном ослањало на вакцинацију, те након што је употреба овог лијека проширена и на пацијенте који се не налазе на болничком лијечењу.

Водећа странка Јапана либералних демократа би сљедећег мјесеца требало да одржи изборе челника ове странке у вријеме када опада популарност актуелног премијера Suga. Као протукандидат премијеру на овим изборима ће бити бивши министар спољних послова Kishida.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс (прелим.)	АВГ	-	45,9
2.	PMI индекс прерађивачког сектора (прелим.)	АВГ	-	52,4
3.	PMI индекс услужног сектора (прелим.)	АВГ	-	43,5
4.	Продаје у тржним центрима (Г/Г)	ЈУЛ	-	4,2%
5.	Продаје у супермаркетима (Г/Г)	ЈУЛ	-	4,6%
6.	Водећи индекс (финал.)	ЈУН	104,1	104,1
7.	Коинцидирајући индекс (финал.)	ЈУН	94,0	94,5

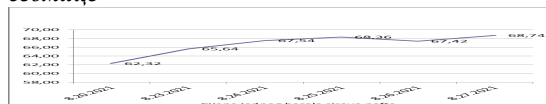
8.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) финал.	ЈУЛ	93,4%	93,4%	96,6%
9.	Произвођачке цијене услужног сектора (Г/Г)	ЈУЛ	1,3%	1,1%	1,3%
10.	Стопа инфлације – Токио	АВГ	-0,3%	-0,4%	-0,4%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 128,44 на ниво од 129,54. JPY је благо депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 109,78 на ниво од 109,84.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 62,32 USD (53,27 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста. На затварању тржишта, у понедјељак, цијена нафте је забиљежила раст од 5,33% у односу на дан раније, што је највећи дневни раст цијене од новембра. Овим је прекинут седмодневни узастопни пад цијене нафте, а што је резултат депрецијације долара и раста акцијских индекса, који су имали већи ефекат на цијену нафте него повећани број заражених новим сојем вируса. Поједини аналитичари очекују да ће у овој седмици доћи до већег усклађивања, али да ће расположење тржишта и даље бити усмјерено ка томе да ће ово тржиште бити „тржиште медвједа“. До средине седмице цијена је наставила расти, након што је амерички регулатор за лијекове дао потпуно одобрење за вакцину Pfizer као заштиту против вируса Ковид19, што је потакнуло очекивања инвеститора да ће се тражња за нафтом повећати. Још један сигнал који је утицао на раст цијене нафте јесте и тај да је Кина свела број локалних зараза на нулу, док друмски саобраћај показује знакове опоравка. Такође, Кина је поново отворила луку Нингбо, која је једна од најпрометнијих на свијету, након што је била двије седмице затворена. Такође, подаци о стању залиха нафте у САД, који су показали да је дошло до њиховог смањења, су дали допринос расту цијене нафте. Благо пад цијене забиљежен је у четвртак, а резултат је појачане забринутости да би раст броја заражених делта сојем вируса могао умањити тражњу за нафтом. Крајем седмице цијена нафте је имала тенденцију раста под утицајем екстремно опасне олује „Ида“ која је категорисана у категорију 4, а која је изазвала страх од разарања у Луизијани и осталим државама региона. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 68,74 USD (58,28 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 10,30%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.781,11 USD (1.522,58 EUR). Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста и углавном је била под утицајем очекивања саопштења на годишњем симпозију Феда у Jackson Hole, на којем су инвеститори очекивали да ће бити саопштено више информација о монетарној политици Феда. Почетком седмице цијена злата је повећана на највиши ниво у посљедње двије седмице под утицајем депрецијације долара, али и шпекулација да би Фед могао одложити одлуку о успорењу квантитативних олакшица. Ове шпекулације су појачане након што је предсједник Феда из Даласа Каплан указао на то да ће утицај новог делта соја вируса барем изазвати расправу међу члановима FOMC-а. Средином седмице цијена је забиљежила пад, али се и даље кретала у узаном распону с обзиром на ишчекивања инвеститора везано за саопштења са годишњег симпозија у Jackson Hole, на основу којих би се могло наслутити у ком правцу ће се одвијати одлуке о даљем ублажавању монетарних стимуланса у САД. Такође, ширење пандемије и утицај на економски раст, су утицали на инвеститоре и њихове одлуке о позиционирању у злату. У сваком случају, посебан фокус је био на обраћању предсједника Феда Powella.

Цијена злата је током трговања у петак имала тенденцију раста под утицајем депрецијације USD и виших цијена акција, али и након изјава предсједника Феда Powella на самиту у Jackson Hole којима је сугерисао да Фед неће претјерано реаговати на скорији раст инфлације, који се и даље посматра као привремен. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.817,57 USD (1.540,97 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 2,05%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

